

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Solvuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

unum actu non est alterum à parte rei, eatenus sunt multa: sed distinctio Scotistica ponit in DEO perfectiones, quarum à parte rei una formaliter actu non est altera: ergò ponit à parte rei perfectiones actu & formaliter multas in DEO.

18. Alterum membrum ejusdem minoris quoad compositionem pariter probatur primò. Catholici DD. ipsique Scotista ex reali multitudine & distinctione divinarum contra Porretanum inferunt sequi realem compositionem; quantumvis ipse hanc sequulam negaverit, eò quòd non se habeant adinvicem tanquam potentia & actus: ergò non obstante hac responsione Adversariorum rectè contra ipsos inferitur ex multitudine & distinctione formali reali divinarum perfectionum, earundem realis formalis compositio.

19. Secundò. Quaecunque sunt actu multa, aut sunt unita, aut non unita inter se. Si unita, hoc ipso sunt composita (exceptis tribus Personis Divinis, quæ sunt unitæ unitate formalis identitatis, in & cum natura Divina) unde etiam Persona Christi juxta doctrinam Conciliorum est composita, propter conjunctionem duarum naturarum in unitate suppositi: quantumvis illa ad se invicem non comparentur tanquam potentia & actus. Si non sunt unita, sunt formaliter cumulus, & aggregatum per accidens: atqui est absurdum in Divinis admittere cumulum & aggregatum per accidens realium perfectionum: neque illa etiam formaliter realiter identificantur cum uno tertio, uti Personæ Divinæ; ergò super est, ut sint formaliter composita, quod tamen admittere etiam abhorrent Scotista.

20. Secunda ratio est: quia distinctio Scotistica tollit infinitam formalem actualitatem & perfectionem tum essentia, tum attributorum in DEO, nam eatenus divina essentia, & quicquid est in DEO, est actus purus, quatenus in se formaliter continet, sibi que identificat omnem formalitatem & perfectionem simpliciter simplicem, nam si vel unicam perfectionem sibi formaliter non identificat, respectu illius jam est formaliter perfectibilis & actualis, nec proinde actus purus: sed per distinctionem formalem ex natura rei nec Divina essentia, nec attributa formaliter sibi identificant omnem perfectionem: adeoque per distinctionem Scotisticam destruitur ratio actus puri.

21. Confirm. omnis distinctio actualis, quæ non fundatur in oppositione relativâ, provenit ex limitatione extremorum, in quantum in uno reperitur aliquod esse, quod non reperitur in membro condistincto; unde quò aliqua sunt naturæ perfectioris, tantò pauciora habent vestigia distinctionis; sed in DEO ceu ente infinito non habet locum limitationis; ergò nec distinctio actualis extremorum ante mentis operationem.

22. Ratio tertia est. Distinctio, quæ versatur inter extrema, quorum unum non est alterum à parte rei, & ante intellectus operationem, est strictè realis: sed distinctio formalis ex natura rei est inter extrema, quorum unum non est alterum à parte rei, sive ante omnem mentis operationem: ergò est strictè realis. Maj. probatur per inductionem & paritatem aliarum rerum, nam certè entia, quæ dantur nemine cogitante, sunt verè & strictè realia; substantia, quantitas, qualitas, productiones,

generationes, relationes, oppositiones, quæ dantur nemine cogitante, sunt strictè reales. Et ut optime arguit Henricus à S. Ign. Non magis est intelligibile, dari formalem distinctionem ex natura rei, quæ non sit strictè realis ante omnem intellectus operationem, quam dari productionem formalem ex natura rei, quæ non sit strictè realis, quo admissio jam posses dicere Patrem, etsi sit strictè realiter ingenuus, ut fides docet, esse tamen formaliter ex natura rei ex essentiâ genitum; similiter attributa hoc modo esse formaliter producta, &c. quod tamen nemo Catholicorum admiserit.

Adde, quòd Scotista in suis responsionibus idem²³ idem petant principium, & explicent obscurum, per aliud æquè obscurum, nam cur sint actu plures formalitates ante mentis operationem, hæc est ratio, quia sunt actu formaliter, non strictè realiter distinctæ ex natura rei: & cur sunt actu plures formaliter distinctæ? quia sunt actu plures formalitates, non actu plures res, quod est dicere idem per idem.

Dices cum Barone, illam esse distinctionem²⁴ strictè realem, quæ mediat inter plures res habentes plures existentias, illam formalem ex natura rei, quæ mediat inter plures formalitates habentes eandem existentiam. Sed contra est primò, quòd sit æquè ignotum, quibus competant plures existentia, ac quibus competant plures entitates. Contra est secundò, quòd inter Personas Divinas sit distinctio strictè realis, cum tamen unam habeant existentiam, rursus inter materiam & formam in meliori Philosophia sit distinctio strictè realis, cum tamen unam habeant existentiam compositam, quòd etiam de partibus continui plurimi defendunt.

Alii respondent, tunc esse distinctionem strictè²⁵ realem inter rem & rem, quando una est ab altera separabilis, vel producibilis: Sed contra est primò, quòd etsi separabilitas & productivitas sit effectus & signum realis distinctionis, non tamen est adæquatam, siquidem stricta realis distinctio invenitur in doctrina Scotistarum inter Filium & Spiritum S. tametsi Spiritus S. (utique à Filio inseparabilis) per impossibile à Filio non procederet. Contra est secundò, quòd Guil. Porretanus à Concilio Rhemensis damnatus, non posuerit productionem vel separabilitatem inter essentiam & attributa, sive inter essentiam & personalitates: & tamen Catholicorum DD. calculo posuerit plures res; non ergò adæquatam signum, multò minùs essentia distinctionis & pluralitatis strictè realis est separabilitas vel producibilitas unius ab altero.

§. IV.

Solvuntur objectiones.

Obijciunt primò Scotista ab auctoritate locum²⁶ duplicem D. Augustini, 15. d. Trin. c. 3. ubi dicit, omnia attributa esse aequalia: subsumunt: sed nihil sibi ipsi est æquale: ergò inter illa debet esse distinctio. Item l. 3. contra Max. c. 10. ubi ex eo, quòd perfectionum pluralitas, ut sapientia, magnitudinis, &c. non obstat simplicitati divinæ, arguit nec Personarum Trinitatem eidem obstarè.

Resp.

Resp. ad 1. siquidem contendas æqualitatem ante intellectum, sic dari æqualitatem attributorum negativam, non autem positivam, hoc est dari negationem excelsis unius supra aliud, hoc ipso, quia sunt formaliter idem, si verò deberent esse positive æqualia, deberent insuper esse strictè realiter distincta, quod nec Scotista concesserit. Ad 2. Respondet Bachonius, intentionem, ac sensum S. Patris esse, si sapientia, magnitudo &c. quæ in rebus sensibilibus realiter, secundum esse absolute, & secundum diversa genera differunt, tamen in DEO posita non dirimunt ejus simplicitatem; ergo quæ in sensibilibus relativè differunt & intra idem genus, si in DEO ponantur, multò minus dirimunt ipsius simplicitatem.

27. Altera est objectio, petita ex pluralitate definitionum, quam logici in gradibus metaphysicis solvunt, & distinguunt. Illa distinguuntur formaliter ante intellectum, quibus ante intellectum conveniunt diversæ definitiones, si conveniunt formaliter & adæquatè diversæ, conc. inadæquatè & fundamentaliter diversæ. nego. sed essentia v. g. attributis, personalitatibus ante intellectum conveniunt diversæ definitiones, formaliter adæquatè diversæ, nego; inadæquatè & fundamentaliter diversæ conc. min. & nego conseq.

28. Tertia objectio & fundamentum huic loco proprium petitur è prædicatis contradictoriis. Illa actu distinguuntur ante intellectum ex natura rei, quibus independenter ab intellectu conveniunt

prædicata realia contradictoria, aliàs convelleretur illud primum principium metaphysicum: Idem non potest simul esse & non esse: sed ex Conciliis fide constat, de essentia, personalitatibus, & attributis affirmari contradictoria realia, quæ ipsis conveniant independenter à nostro intellectu: ergo etiam distinguuntur independenter à nostro intellectu; non certè strictè realiter, ut res à re, hic enim est error Porretani: ergo formaliter ex natura rei, ut formalitas à formalitate. Min. constat, quia independenter à nostro intellectu verum est: *Filius producit, essentia non producit: Pater generat intellectu, non generat voluntate, &c.*

Resp. primò. Si ille Achilles Scotisticus esset²⁹, alicujus roboris, probaret etiam distinctionem strictè realem; siquidem esse, non esse, produci, non produci, gignere, non gignere sunt contradictoria, non tantum formalia, sed etiam realia: unde hoc argumento convictus Porretanus inter absolutas perfectiones distinctionem realem admisi.

Resp. secundò. dist. maj. Illa sunt actu distincta, ex natura rei, quibus ante intellectus operationem actu & formaliter conveniunt contradictoria, conc. quibus conveniunt tantum virtute & fundamentaliter, nego. Sed hoc reperitur in Divinis, virtute & fundamentaliter conc. actu & formaliter nego min. & conseq. Cujus distinctionis ratio mox patebit ex dicendis.

ARTICULUS II.

An distinctio realis in tertio sit necessaria & sufficiens ad salvanda contradictoria in DEO?

S U M M A R I A.

1. Explicatur, quid nominis sit distinctio realis in tertio?
2. Eius fundamentum.
3. Oppugnatur auctoritate Florentini, & D. Th.
4. Ratio prima, de quibus dantur contradictoria distinguendi debent.
5. Confirm. per contradictoria Synonyma.
6. Salvanda sunt contradictoria priusquam verificetur distinctio realis in tertio.
7. Plures propositiones contradictoria, qua non solvuntur per distinctionem in tertio.
8. Sufficit extremorum virtualis distinctio ad salvanda contradictoria.
9. Disparitas inter relativè & contradictoriè opposita.

§. I.

Explicatio & probatio distinctionis realis in tertio.

1. Distinctio realis in tertio secundum Recentiores est, quæ unum extremum identificatum cum altero extremo identitate inadæquatà, simul identificatur cum tertio realiter distincto ab illo altero extremo, E. g. Natura Divina dicitur cum paternitate identificari identitate inadæquatà, quia non sic identificatur cum paternitate, ut non simul

identificetur cum aliquo tertio extremo, quod est filio realiter distincta à paternitate, ideoque in illa includitur realis distinctio, qua intercedit inter paternitatem & filiationem, & dicitur distinctio realis in tertio, in quantum scilicet natura est inadæquatè identificata filiationi, quæ realiter à paternitate distinguitur. Dicunt igitur naturam divinam & paternitatem recipere prædicata contradictoria, quia licet secundum habitudinem, quam natura divina præcisè dicit ad paternitatem, sit penitus indistincta, in tertio tamen extremo, nempe filiatione, cum qua pariter & inadæquatè identificatur, habet realem distinctionem à Patre: sicque sufficienter habet capacitatem recipiendi contradictoria, v. g. *Natura divina est filius* (ratione identitatis cum filio) *natura divina non est filius* (ratione identitatis cum Patre, qui à filio realiter distinguitur) Hæc igitur ratione & distinctione reali in tertio conantur amoliri à Divinis omnem contradictionem apparentem, sive salvare omnia contradictoria, quæ versantur inter prædicata absoluta comparata cum relativis. E. g. *essentia communicatur*, inquit, *paternitas non communicatur*: ideo verificatur in Divinis: quia licet essentia, quatenus identificatur cum paternitate, non recipiat hoc prædicatum contradictorium, *non communicatur*, tamen quatenus simul involvit

idea